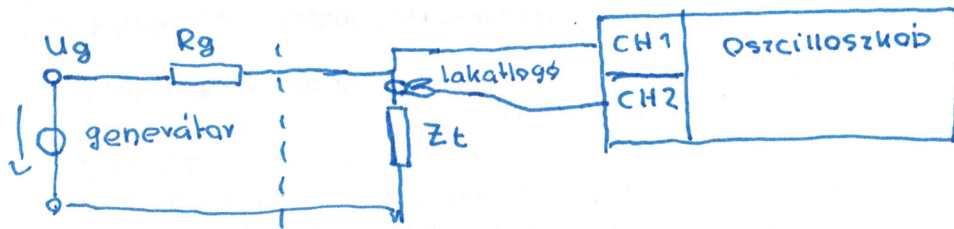

Laboratórium 2

készítés az ellenőrzőmérésre

4. mérés (Villamos teljesítmény mérés)

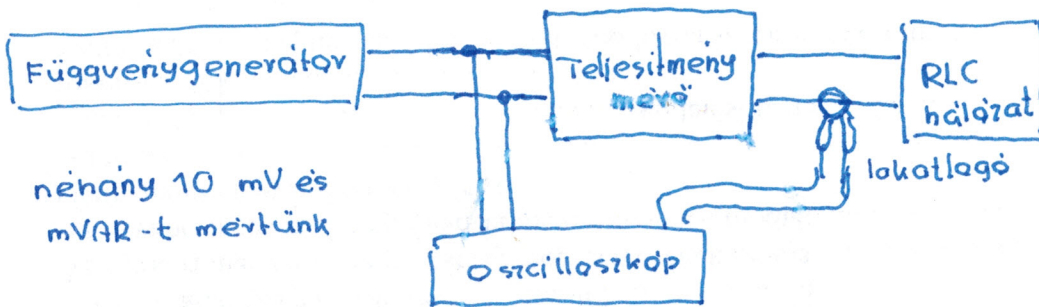
1) Hall-standás árammérő lakalagó működése

(eszűltseğ: 100:1
áram: 10:1)

Generátor: 10Vpp, 50Hz
output setup: 390Ω

2) Szinuszos feszűltseğgel táplált RLC teljesítményviszonyqinak mérése

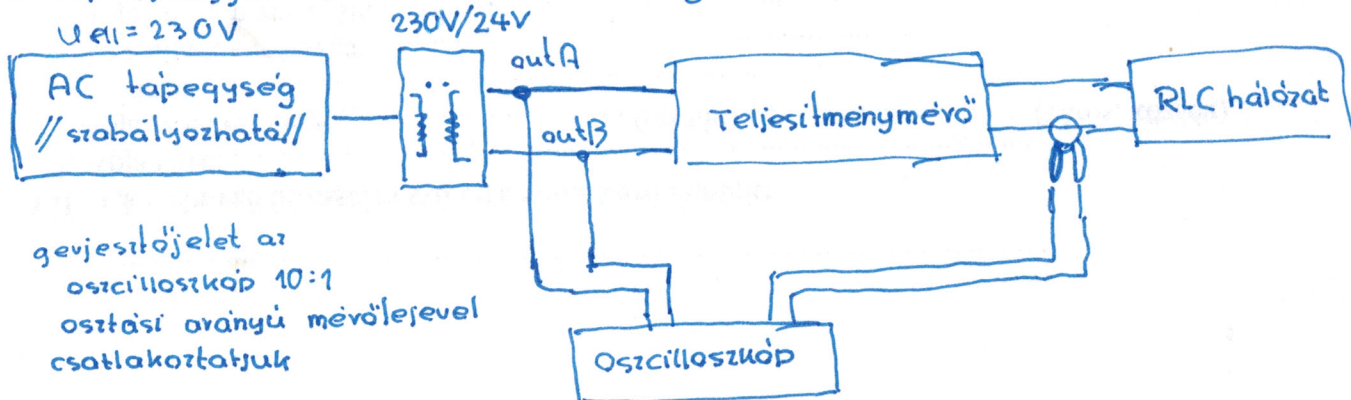

néhány 10 mV és
mVAR-t mérűnk

- > Elektronikus teljesítménymérőről leolvassuk a mért adatokat ($P, Q, \cos\phi$)
- > Oscilloszkóppal megjelenítellük a két jelet, mérűnk az effektívértékeket (U_{eff}, I_{eff}) és a lárisztolást

3) Ugyanaz mint az előző feladat, csak a mérésvetelő" által megadott hullámlarmáva

4) AC tápeğysseğgel táplált RLC teljesítményviszonyai

gejlesztőjelet az
oscilloszkóp 10:1
osztási arányú mérőlejevel
csatlakoztatjuk

5) Hálózati feszültséggel táplált fénylámpák teljesítményviszonyainak mérése

Fénylámpák:

- hagyományos vagy halogén izzó
- kompakt fénycső
- LED fénylámpa

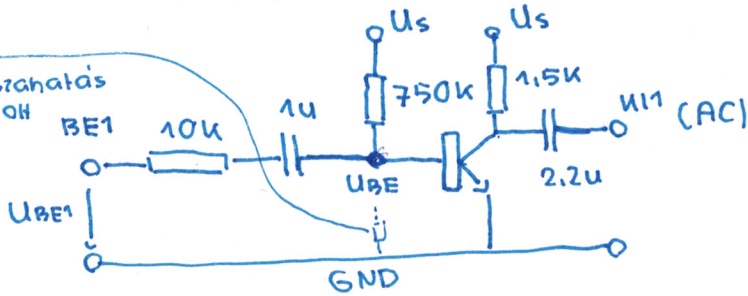
5. név

Tranzistoros erősítő alapkioscsolások vizsgálata

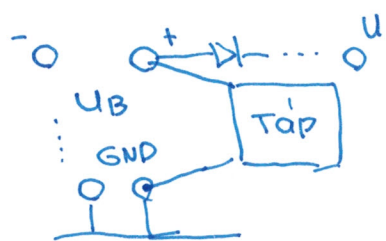
1) Földelt emittéves alapkioscsolás

-> kioscsolás (ezt kell jumperek felhelyezésével kialakítani)

csak $\ominus$ visszahatás esetén van ott ellenállás

Táp csatlakoztatás

U_s : tápleszűlttség: 15V

U_B : tápan beállítandó szűlttség $(15 + 0.6V) = 15.6V$
a földelt emittéves ellenvédő dióda miatt

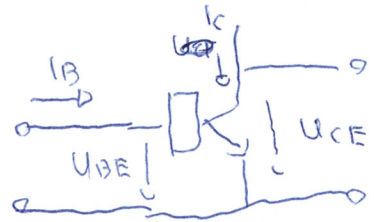
1.2

-> munkaponti szűlttségek mérése:

// csak a tápot adjuk a kioscsolásba

$U_{CE} = 8.76V$

$U_{BE} = 0.667V$

-> I_c , I_B és β meghatározása

$I_c = \frac{U_s - U_{CE}}{1.5k} = \frac{15V - 8.76V}{1.5k\Omega} = 4.16mA$

$I_B = \frac{U_s - U_{BE}}{750k} = \frac{15V - 0.667V}{750k} = 19.11\mu A$

$U_{BE} = h_{11} \cdot I_B + h_{12} \cdot U_{CE}$

$\beta = \frac{I_c}{I_B} = 217.69$

$I_c = h_{11} \cdot I_B + h_{21} \cdot U_{CE}$

1.3 1kHz-es sín-os merőjelet adunk a bemenetre

-> oszcilloszkóppal mérni a bemeneti és kimeneti jelet, (frekvenciát és amplitúdót beállítani, hogy ne legyen átistolaás (140mV_{eff}, 1kHz) 400mW_{PP})

h_{11} mérése

$I_{BE1} = \frac{U_{BE1} - U_{BE}}{R_B} = \frac{140mV - 25.6mV}{10k} = 11.44\mu A$

A mért szűlttségek és áramok mind effektív értékek

$h_{11} = \frac{U_{BE}}{I_{BE1}} = \frac{25.6mV}{11.44\mu A} = 2.24k\Omega$

$U_{u11} = 0$

↳ AC kimenet 100uF-os kimeneti kondenzátorral a földre kötődik

> kisebb impedancia mint 2M

Lehetséges lenne a DC kimenet rövrre zárása is, de akkor nem működne a kioscsolás (CE rz.)

táp váltóesetén

$h_{21} = \beta$ mérése

- > bemenet ugyanaz a sin jel
- > kimeneti 100μ kábit kivesszük a kapcsolásból

Mérés: $\rightarrow$ mérjük

$$I_c = \frac{U_c}{1,5k} = \frac{3,708V}{1,5k} = 2,47mA$$

$$I_B = I_{BE1} = 11,44\mu A // \text{lásd előző feladat}$$

$$\beta = \frac{I_c}{I_B} = 216$$

A mért feszültségek és áramok mind effektív értékek

Fokozat erősítésének mérése

$$A = \frac{U_{ui}}{U_{be}} = \frac{3,698V}{140,5mV} = 28,4$$

stabilizálással:

$$A_u = - \frac{R_c}{r_d} \frac{(1+\beta)r_d}{(1+\beta)r_d + R_b} = 28,68$$

az erősítés egyébként rögzített emitteres kapcsolásnál

Kimenő ellenállás mérése

~~Terh~~ kimeneti feszültséget mérjük

-> Terhelőellenállás nélkül: $U_{ui} = 3,698V$

-> JP15 jumperrel beiktatott ismert terhelőellenállással

$$U_{uit} = 1,555V$$

$$R_{ui} = R_t \cdot \frac{U_{ui} - U_{uit}}{U_{uit}} = 1k \cdot \frac{3,698V - 1,555V}{1,555V} = 1,378k\Omega$$

Terheltlen erősítő kivezérelhetőségének vizsgálata

$\rightarrow$ ezt igazából be kell állítani, hogy túlvezérlés legyen

-> gerjesztés: 1kHz, 4Vpp háromszögjel

-> oszcilloszkópon vizsgáltuk a kapcsolás bemeneti és kimeneti jeleit

JPON esetben rövidre zárjuk a $10k\Omega$ -os ellenállást

-> nagyobb feszültség esetén túlvezérlésbe ment az erősítő

-> kisebb feszültség esetén (amikor nincs túlvezérlés) nem szabályosháromszögjelet kaptunk.

Ennek az az oka, hogy a tranzistor belső ellenállása dominál, amely nem lineáris, csak mi közelítettük úgy

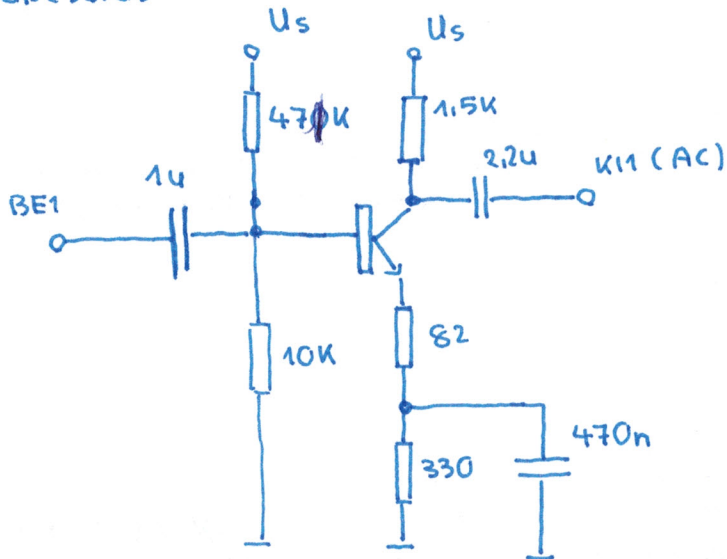
Áramgenerátoros esetben nagyobb a kivezérelhetőség, mivel

az áramerősítési tényező sokkal nagyobb

2) Földelt emittelésű alaphajcsolós emittérkövi negatív visszacsatolással

-> kapcsolás

10k-s szoros ellenállás rövidre van záva

-> Bázis, kollektor és emittér potenciáljának mérése

// csak oszcilloszkóppal, csak multiméterrel //

// csak táp van, bemeneti jel nincs //

$$U_C = 8.818V$$

$$U_E = 2.1V$$

$$U_B = 2.793V$$

-> I_E és I_C kiszámolása

$$I_E = \frac{U_E}{330 + 82} = 5.1mA \quad I_C = \frac{U_S - U_C}{1.5k} = 4.1mA$$

-> sávközépi frekvencia meghatározása

↳ megkeressük azt a frekvenciát, melyen a tevéletlen hajcsolás kimeneti feszültsége maximális, és a fázistolás éppen 180°

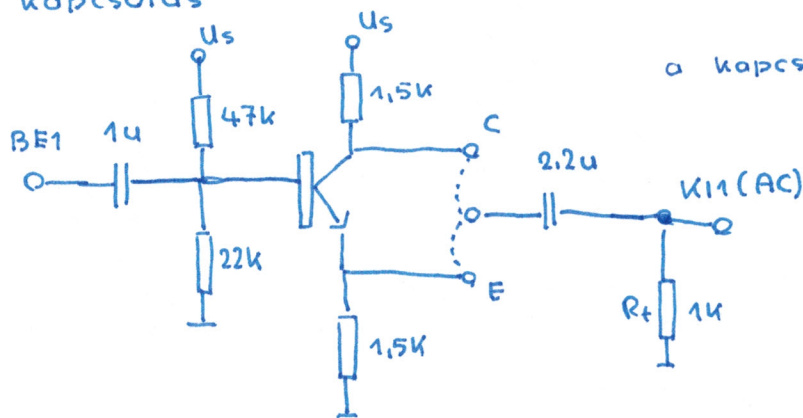
// bemeneti ellenállást rövidre záruuk //

||
↓
sávközépi frekvencia,

a hozzá tartozó kimeneti feszültség a 0dB

3) Fázishasító kapcsolás vizsgálata

-> kapcsolat

a kapcsolat lényege,
hogy a kimenetvél azonos
amplitúdójú,
(ha $R_E \times R_{t1} = R_C \times R_{t2}$)
és ellentétes fázisú jelek
venetők ki

-> munkaponti BEC potenciálok mérése

ett követően az munkaponti áramok meghatározása

-> kimeneti jelek vizsgálata a scope-on:

↳ ellentétes fázisú és azonos amplitúdójú jelek

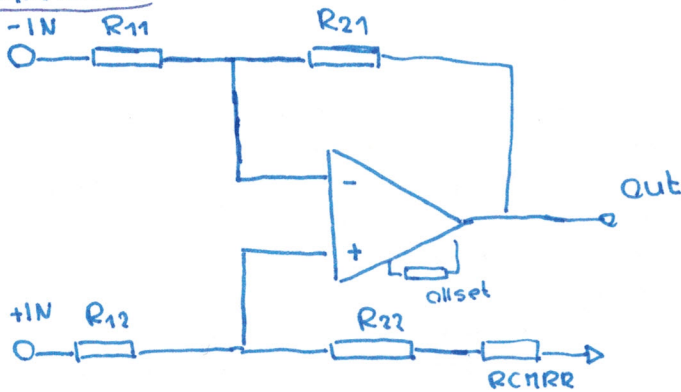
4) Fázishasító kapcsolásból földelt kollektoros
// emitterkövető // kapcsolást állítunk elő

6. mérés

névgyártó kapcsolások vizsgálata

1) Egyenáramú tulajdonságok vizsgálata

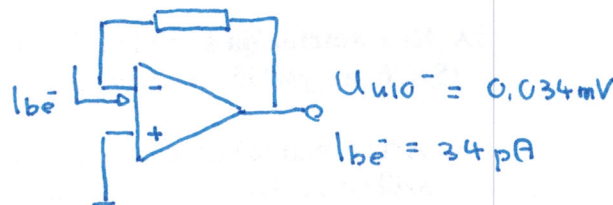
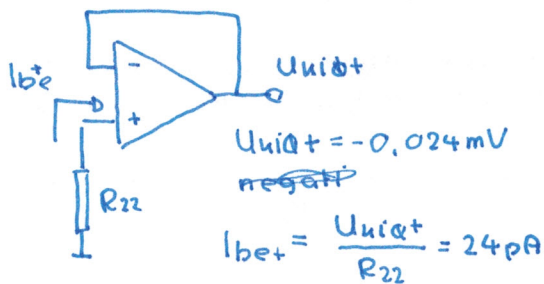
-> kapcsolat

-> Bemeneti offset mérés és kompenzálás

- a) erősítő bemeneteit szabadon hagytuk, R_{21} és R_{22} ellenállásokat rövidre zártuk, DC mV -mérővel mértük a kimeneti feszültséget, a POFSET potencióméterrel kiállítottuk

- b) kimeneti offsetfeszültség mérése R_{21} és R_{22} rövidzárásával

offsetáram: $I_{offset} = I_{be+} - I_{be-} = -10 \text{ pA}$

- c) bemeneti kapcsokat leoldeltük, és mértük a kimeneti offsetfeszültséget // mérés után POFSET-el nulláztuk

$U_{uio} = -0,750 \text{ mV}$

↳ invertáló bemenetre vedukált offset: $U_{be-} = -\frac{R_{11}}{R_{21}} \cdot U_{uio} = 7,5 \text{ mV}$

↳ nem invertáló bemenetre $U_{be+} = U_{uio} \cdot \left(1 + \frac{R_{22}}{R_{11}}\right)^{-1} = -7,42 \text{ mV}$

- d) feszültség-erősítés sávkörépen (10mVp, 1kHz sin)

-> invertáló bemenetre kapcsoltuk a jelet (másikat leoldeltük) és a kimenet fesz. mértük ($A \approx 100$)

→ kiverékelhetőség és slew-rate meghatározása

- a) Invertáló bemenetre 20kHz nagyságjellet kapcsolunk, nemrv bemenetet leoldatjuk, majd az erősítőt túlverékeljük

$$U_{bepp} = 3V \Rightarrow U_{uipp} = 26.5V$$

- a kimeneti feszültség lefutásának meredekségét mértük kurzorokkal

$$SR \approx 11 \text{ V}/\mu\text{s}$$

- b) $U_{ui} = 10V_p$ (7.07 ell) kimenethez tartozó határfrekvencia (f_{kv})

$$U_{ui} = \frac{SR}{2\pi \cdot f_{kv}} \Rightarrow f_{kv} = \frac{SR}{2\pi \cdot U_{ui}} \approx 176.3 \text{ kHz} \quad \left(A \sin(2\pi f_{kv} t) \right)' \leq SR$$

amplitúdóval kell számolni

- c) A bemenetre $f_{kv} (= 176.3 \text{ kHz})$ frekvenciájú sín jellet adunk. A bemeneti jel amplitúdóját úgy állítjuk, hogy a kimeneten 10V_p feszültség legyen (oszilloszkóppal mértük). A bemeneti és kimeneti jel alapján meghatároztuk az erősítést:

$$A \approx 11$$

ez a feszültségerősítés jóval kisebb, mint az 1. feladatban kapott 100-as körüli érték.

Ennek oka, hogy már túl vagyunk a ~~-3dB~~ a tövésponti frekvencián.

2) Dinamikus tulajdonságok vizsgálata

Bode diagramok méréséhez és ábrázolásához OSC-Bode programot használtunk

a) Invertáló erősítő Bode diagramjának mérése

- > szingén kimenetet az invertáló bemenetve kapcsoltuk, a másikat leföldeltük
- > oszcilloszkóppal mértük a bemeneti és kimeneti feszültség pp értékeit.
  - ↳ a szingén amplitúdót úgy állítottuk be, hogy 1kHz frekvencián 20Vpp kimeneti feszültséget mérjünk
- > frekvencia folyamatos változtatásával 1Hz - 10MHz tartományban 1-2-5-10 lépésekben az erősítést és latistoidst

b) közös módosú feszültség erősítés mérése

- > összeköttöttük az invertáló és nem invertáló bemenetet, majd 3V_{eff}, 10Hz-es sín jelet kapcsoltunk rá
- > mértük a bemeneti jelet, kimeneti jelet és latistoidst
- > PCNR mérővel minimális közös módosú feszültség erősítést állítottunk be, úgy, hogy a közös módosú erősítés minimális legyen. ($A = 1,71 \cdot 10^{-4} \text{ V/V}$) odatolt.
- > Ezután felvettük a Bode diagramot az előző feladathoz hasonlóan.

c) Neminvertáló erősítő Bode-diagramja

- > invertáló esethez hasonló

3) Visszacsatolt erősítő transziens vizsgálata

- > 3Vp mérőjelet használtunk
- > a kapcsoló 20x erősítő állása mellett a Cx kompenzáló kapacitással túllövésmentes átvitelt állítottunk be
- > kapcsoló különböző állásaiban különböző túllövés volt, mindegyik esetben szükség volt kompenzálásra

7. mérés

AD és DA átalakítók vizsgálata

12 bites, 2.5 referenciatesztésű, ideálisnak vehető unipoláris átalakító LSB-je:

$$\text{LSB} = \frac{2,5}{2^{12} - 1} = 0,6105 \text{ mV}$$

Az LSB ismeretében pedig

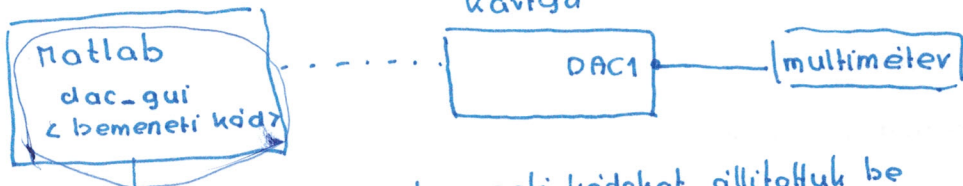
tetszőleges Din kódhoz $U_{ki} = \text{LSB} \cdot (\text{Din})$ kimeneti tesztés tartozna ideális esetben

1) // táblázatot kitölteni

2) DA átalakító statikus jellemzőinek mérése

a) → mérési összeállítás

állsethiba és erősítés hiba mérése

↳ 0 és 4095 bemeneti kódokat állítottuk be

→ mértük a 0 és 4095 bemenetekhez tartozó kimeneti tesztést, abból pedig számoltunk LSB-t és állsetet

↳ állset = 8,939 mV

↳ LSB = 0,608 mV

a számított LSB kisebb mint a valódi, mivel van állset, másvezt a kimenet lesz nem éri el a 2.5V-ot

b) INL meghatározása

→ jeltartományban egyenletesen elosztott bemenetekhez vizsgáltuk a mért és illesztett karakterisztika alapján kapott kimenetek közötti eltérést

→ `doc_gui DC OUTPUT (automatic)`
`[0 : 128 : 4095] dacin`

→ GPIB interfelészen keresztül össze van kötve a multiméter a számítógéppel, így a multiméter által mért értékeket tudjuk tárolni és kezelni Matlabban

→ egyenes illesztést végző Matlab kód:

>> `allset = dacout(1);`

>> `lsb = (dacout(end) - dacout(1)) / 4095`

>> `illesztett = dacin * lsb + allset;`

>> `plot(dacin, illesztett, 'v', dacin, dacout, 'g')`

→ INL ábrázolása

>> `inl = (dacout - illesztett) / lsb;`

>> `plot(dacin, inl);`

Mérési tapasztalatok
- hrs kódzavarnál (U_{ki}) nagyobb hibát okoz a műszerek pontatlanság

- DAC1 kimeneti (akaratlan) "bűvös" érték okoz némi késteltetést, ezért az elején meguvrik az INL

c) DNL meghatározása

-> dac_gui DC OUTPUT (automatic) mód

-> mérhető használt vektorok

$$\text{dacin0} = [0:256:4095, 4094]; \Rightarrow \text{dacout0}$$

$$\text{dacin1} = [0:256:4097]; \Rightarrow \text{dacout1}$$

$$\rightarrow \gg \text{lsb} = (\text{dacout1}(\text{end}) - \text{dacout0}(1)) / 4095;$$

$$\rightarrow \gg \text{dnl} = (\text{dacout1} - \text{dacout0} - \text{lsb}) / \text{lsb};$$

$$\rightarrow \gg \text{plot}(\text{dacin0}, \text{dnl});$$

3) DA átalakító beállási idejének és glitch területének meghatározása.

a) Beállási idő mérese $0 \rightarrow 2^N - 1$ bemenetig
"törlendő" ugrás esetén

-> dac_gui square waveben beállítjuk az ugrást
a K bemeneti kódot megadva a hozzá tartozó
kimeneti feszültségre ($K = 4095$)

-> DAC1 kimeneti feszültségét mértük oszcilloszkóppal
pontos mérés nem volt kivitelezhető, mivel a
 $\pm 0.5\text{LSB}$ sávot nem tudtuk mérni

-> kurzorokkal mértük a közelítő értéket $\approx 11.5\mu\text{s}$ -ot kaptunk

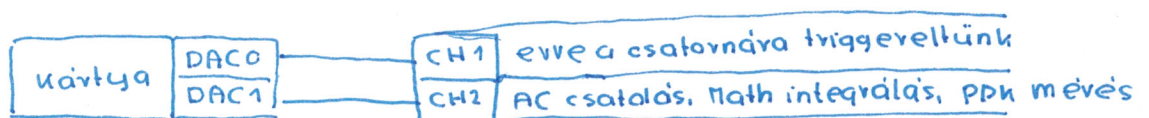
Megfigyelés: $K = 1023$ ugrásra kisebb lett a beállási idő

b) Glitch energia mérese

-> 0111...1000...átmenet

-> dac_gui Glitch használata

->

glitch $\sim 9.5\text{nsV}$

adatlap szerint tipikusan 10nsV

8. mérés

~~Analog társzámítógépes vizsgálatok~~

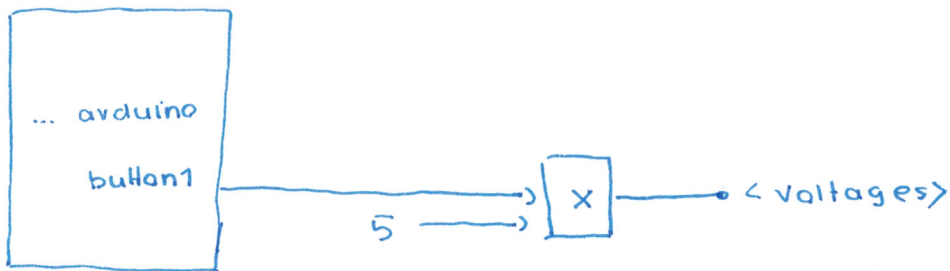
Rendszervizsgálatok és szabályozás

1) Ismeretlen lineáris rendszer azonosítása és szabályozása állapotfőképpeli módszerekkel

a) szakasz analízise

-> rendszer azonosítás. m.k. első szubszisztemének feltételezése. Ekkor automatikusan megnyílik a simulink modell.

-> szakasz bemenetére konstans 5V, external módu feltételezés

-> a fejlesztői kártyán lévő gombot lenyomva megjelenik az 5V-os ugrás.

||
a kapott ábrán a kezdeti és végpontot kiválasztva vizsgáljuk egy egységugrásra kapott választ

erősen feltüntetjük a számoláshoz szükséges adatokat ($v(0)$, $v(\infty)$, v_{max} , és a hozzájuk tartozó t értékek)

-> $v_{in} = 112.9$
 $v_0 = 0$
 $v_{max} = 127.6$

erősítés: $k = \frac{v_{in}}{5V}$

túllövés: $\Delta v = \frac{v_{max} - v_{in}}{v_{in}} = 0.13 = 13\%$

Kétfázisú tagot feltételezve

$\Delta v = e^{-\frac{\pi \zeta}{\sqrt{1-\zeta^2}}} \Rightarrow \zeta \approx 0.55$

$T_m = \frac{\pi}{\omega_0 \sqrt{1-\zeta^2}} \Rightarrow T_m$ - et a címkekkal mértük

$T_{mintavételi} = \frac{0.2}{\omega_0}$

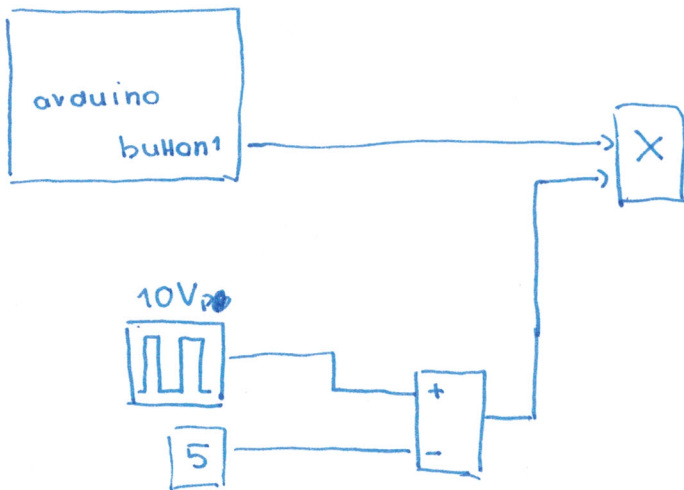
-> ökölszab.

(v_{max} hoz tartozó idő)

< 10ms idő, ezért lényegesen nem ayarsítható

b) Bemenő jel generálás identifikációhoz

10V amplitúdójú impulzusból konstans 5V-ot levonva
 -5V...+5V bemenő jelet kapunk.

c) Adatgyűjtés a szakasz identifikációjához

- > identifikációhoz.xls (external mód)
- > T_{vezdo} és T_{veg} kiválasztása a gyűjtött adatokban
- > Identifikáció System identification app segítségével
- > polinomiális modellek illesztése

- ↳ melyik illik a legjobban a gyűjtött adatok alapján a szakaszhoz
- ↳ van folyamatos idejű megfelelője?
 // nincsen páratlan multiplicitású tisztán valószínű negatív pólus //

!!
 legjobban az OE [331] ~~változat~~ illeszkedik a szakaszhoz

!!
 ehhez irányíthatóság és megfigyelhetőség vizsgálata

- ↳ $\pi_C = ctvb$ (Phi, Gamma)
  - ↳ $\pi_O = obsv$ (Phi, C)
- } • rank utasítással ellenőrizhető, hogy a mátrix rangja maximális-e

↳ folyamatos időben megválasztjuk a zárt rendszer pólusait:

- ↳ legyenek tisztán valósak, hogy ne legyenek komplex lengőtagok
- ↳ minnél gyorsabbak legyenek // viszont korábban megállapítottuk, hogy a rendszer nem gyorsítható jelentős mértékben //
- ↳ megfigyelő pólusok legyenek még gyorsabbak

$$s \Rightarrow z = e^{s \cdot T}$$

-> előállított zavt szabályozási kör vizsgálat
stimulációja

↳ Megfelel a ~~kor~~ specifikált követelményeknek?

---

d) Real-time működés

-> szabályozáshoz. x1s

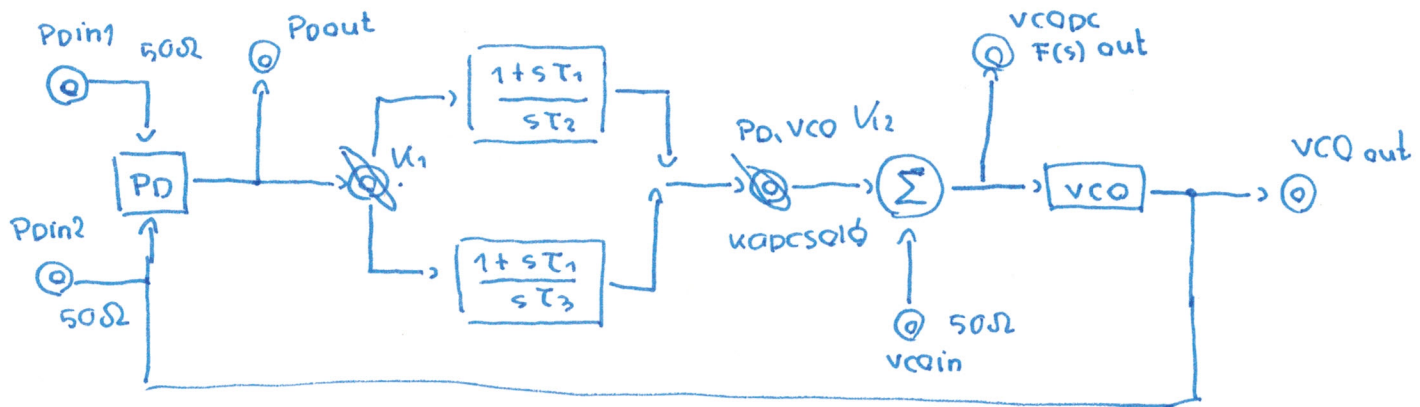
Real-time 3-féle működés különíthető el

- 1) a körfrekvencia a határértékkel nem tud beállni.
- 2) nagyon kis alappel esetén a sűrűség miatt nem tudja követni a rendszert az alapjellet
- 3) közeles értékkel jól működik, a tranziensek során lecsengenek

9. mérés

Analog látszást hurok vizsgálata

Testpanel

csatlakoztatandó jelek

- PDin_{1,2}: → 2V_{pp} sin jel
- frekvencia: 75... 105 kHz
- AC leválasztás

- VCOin: → 1V_{pp} négyzetjel
- frekvencia: 100 kHz
- AC leválasztás

Kapcsolók:

K₁: → alkalmazandó hurokstűrőt választhatjuk

K₂: → háromállású kapcsoló

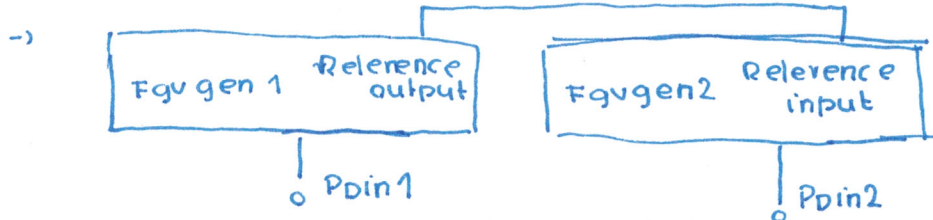
• Felsőállás: hurok bontása, az egyes elemeket külön-külön vizsgálhatjuk

Középső állás: VCO szabadon futó frekvenciáját mérhetjük

Alsó állás: hurok zárása, lehetővé teszi a PLL méréset

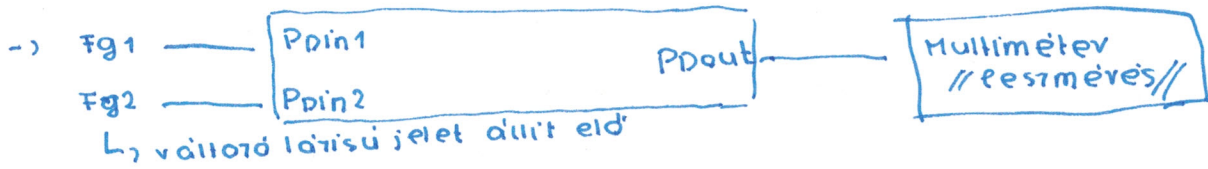
Függvénygenerátorok szinkronizálása

összekötés ellenőrzés

- 90 kHz, 2V_{pp} sin jel beállítása mindkét generátoron
- Fgven2 beállítása: Utility → Adjust phase
- // láts beállítása, hogy ne legyen látskülönbség
- ↳ oszcilloszkóppal ellenőrizendő
- set 0 phase (Fg2)
- 90° beállítás (Fg2), majd set 0 phase ⇒ egyik generátor sin, másik cos jelet állít elő

1) PD karakterisztika felvétele

→ K₂-vel bontani kell a hurkot (első állás)

→ Fg2-n -180° → 180°-ig kell a látást állítani 10°-os lépésközzel

$$P_{out} \sim \varphi_e = -\varphi_2$$

→ a kapott adatokat táblázatos formában rögzítjük, elmentjük pl. pd.txt néven

Meredekség meghatározása:

→ kis (<45°) szögek esetén a karakterisztika lineárisnak tekinthető:

$$U_{PD} = K_d \cdot \varphi_e$$

→ választunk egy φ szöget az adott tartományban ($|\varphi| < 45^\circ$)

$$K_d [V/\circ] = \frac{U_{PD}(\varphi) - U_{PD}(-\varphi)}{\varphi - (-\varphi)} \Rightarrow K_d [V/rad]$$

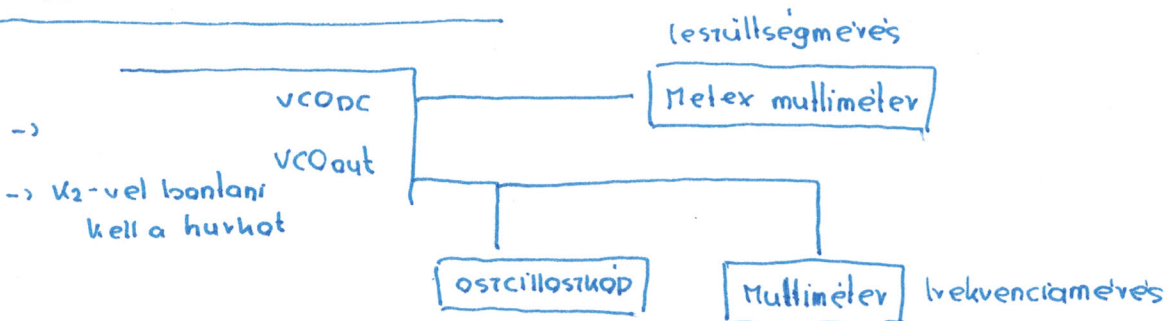
PD kirajzolás Matlabbal

```
>> load pd.txt
>> UpD = PD(:, 1);
>> Theta_e = PD(:, 2);
>> plot(Theta_e, UpD);
// vács, feliratok, stb...
```

Tapasztalatok:

- sin jellegű karakterisztika a vártnak megfelelően
- K_d a karakterisztika meredeksége a munkapont környékén

2) VCO karakterisztika felvétele

→ VCO_{in} adó potméterrel

állítjuk a VCO-ra kerülő feszültség értékét
 // löggéngenerátorra nincs szükség

→ Matlabbal feldolgozás: lásd előző feladat ⇒ lineáris karakterisztika

$$K_v = \frac{U_{max} - U_{min}}{\Delta f} \approx 1 \frac{kHz}{V}$$

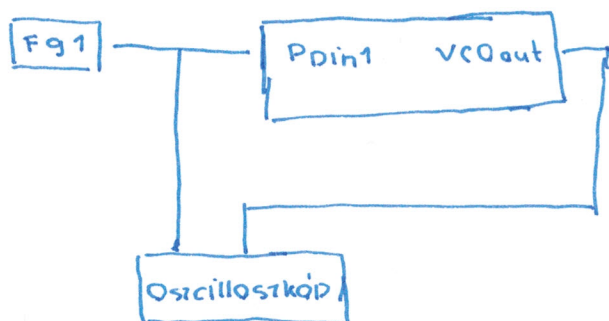

3) VCO stabilitású frekvenciájának mérése

- > zérus bemeneti feszültséghez tartozó frekvencia
- > K_2 kapcsolót középső állásba kapcsoljuk
- > VCO out kimeneten mérjük a frekvenciát, az lesz a stabilitású frekvencia

!!
a kapott frekvenciát érdemes összevetni a VCO karakterisztikában mért adatok közül valamely zérushoz közeli feszültségértékkel

4) Belső táplománnyal felvétele

K_1 elsőállásban, K_2 alsóállásban

-> frekvencia változtatása: a ~~10~~ ahol 0

↳ 90 → 78 kHz

↳ 90 → 102 kHz

} - oscilloskóppal figyeljük, hogy a két jel szinkronban legyen, és a látiskülönbség legyen 90°

- XY mód, Lissajou-görbe: szabályos kör

5) Követési táplománnyal felvétele

- > ~~10~~ mérési elrendezés ugyanaz mint az előző esetben
- > azt mérjük oscilloskópon, hogy a bemeneti és kimeneti jel mikor esik ki a szinkronból

6) APLL zárt hurkú átvitelének vizsgálata

-> ez simpa matematika

↳ hurokszűrő átviteli függvénye

↳ hurokerősítés: $G(s) = K_d \cdot F(s) \cdot \frac{K_v}{s}$

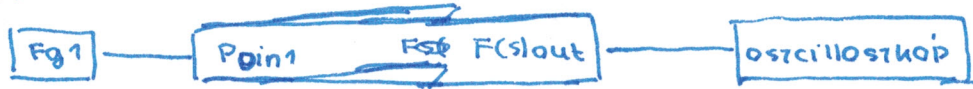
↳ zárt hurkú átviteli függvény: $H(s) = \frac{G(s)}{1 + G(s)}$

↳ hibafüggvény: $1 - H(s)$

7) Digitális FSK demodulátor

a) Mévés kislöketű FSK esetén

-> mérési elvanderés

-> bemenet

↳ Fg:

- 50Ω R_{ki}
- 90 kHz
- 2V_{pp} } sin

+
FSK moduláció

- FSK Rate: 200 Hz // moduláló frekvencia
- Hop Freq: 92 kHz // frekvenciaugrás

a demodulált jelet oscilloskóppal mértük

b) nagylöketű FSK esetén

-> mérési elvanderés, bemeneti paraméterek:
lásd előző feladat

-> Hop Freq: 97 kHz

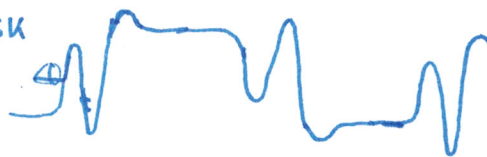
Eredmények:

-> kis löketű FSK

jól megfigyelhetők
a magas és alacsony
frekvenciához tartozó értékek

-> nagy löketű FSK

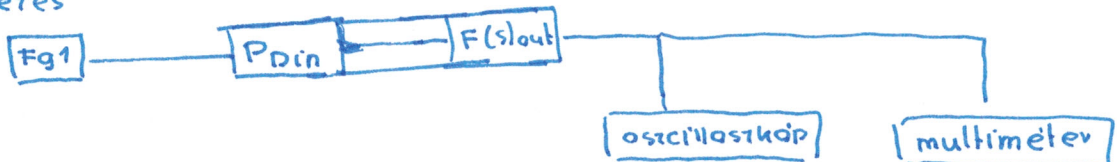

nagy löket miatt hirtelen
megjelent egy nagyobb frek.
jel az egyik bemeneten, ami
nagyobb társkülönbséget okozott
a PD bemeneten, egy az
kiesett a lineáris tartományból.

A PLL az időállandó miatt ezt csak
kevesebb kompenzálta

8) Analóg FM demodulátor megvalósítása, demodulátor karakterisztikájának felvétele

-> elvanderés

-> bemenetek

↳ Fg1:

- $R_{ki} = 50\Omega$
- $2V_{pp}$, $90kHz$ sinejel

FM modulátor:

- jelalak: sin
- moduláló frekvencia: 100Hz
- löket: 1 kHz

multiméter
tesztcsőméres
dB felváltó gombbal
0 dB-be állítjuk

-> mit mérünk?

- az Fg1-en $100Hz$ -tól $6,1kHz$ ig változtatjuk a moduláló jel frekvenciáját $200Hz$ -es lépésközzel
- ~~kezd~~ mérjük és táblázatos formában lejegyezzük a kimeneti tesztcsőméret és frekvenciát
// feldolgozás és ábrázolás Matlabbal //
felvesszük az FM demodulátor karakterisztikáját
- $-3dB$ -nek megfelelő pont mérése
- meghatározandó az a pont, ahol a demodulátor karakterisztikája maximális.

10. mérés

900 MHz-es FSU adóátviteli bevezetés mérése

Néhány egyszerű összefüggés

0 bit $\rightarrow P_0$ $\rightarrow$ levekvenciók: $P_{DEV} = \frac{P_0 - P_1}{2}$
 1 bit $\rightarrow P_1$ $\rightarrow$ vivőfrekvencia: $P_C = \frac{P_0 + P_1}{2}$

dBm: 1mW-ra vonatkoztatott jelteljesítmény dB skála

1) Az új műszer birtokbavétele

a) RF jelgenerátoron beállítottunk

- $\rightarrow$ 1 MHz
- $\rightarrow$ 0 dBm szintű
- $\rightarrow$ AM (modulációs frekv: 10 kHz, index 10%)

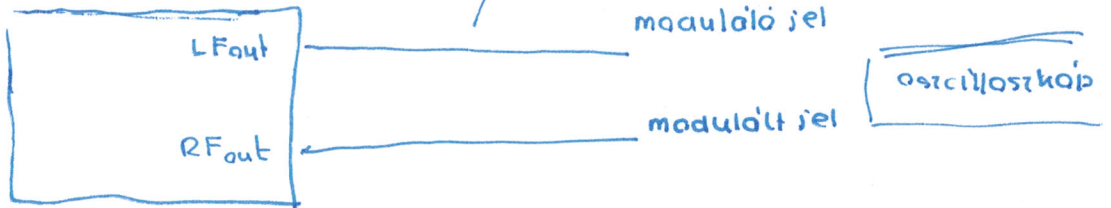
a) kimeneti jelet oszcilloszkóppal vizsgáltuk időtartományban

b)

Különböző jellarmák előállítás

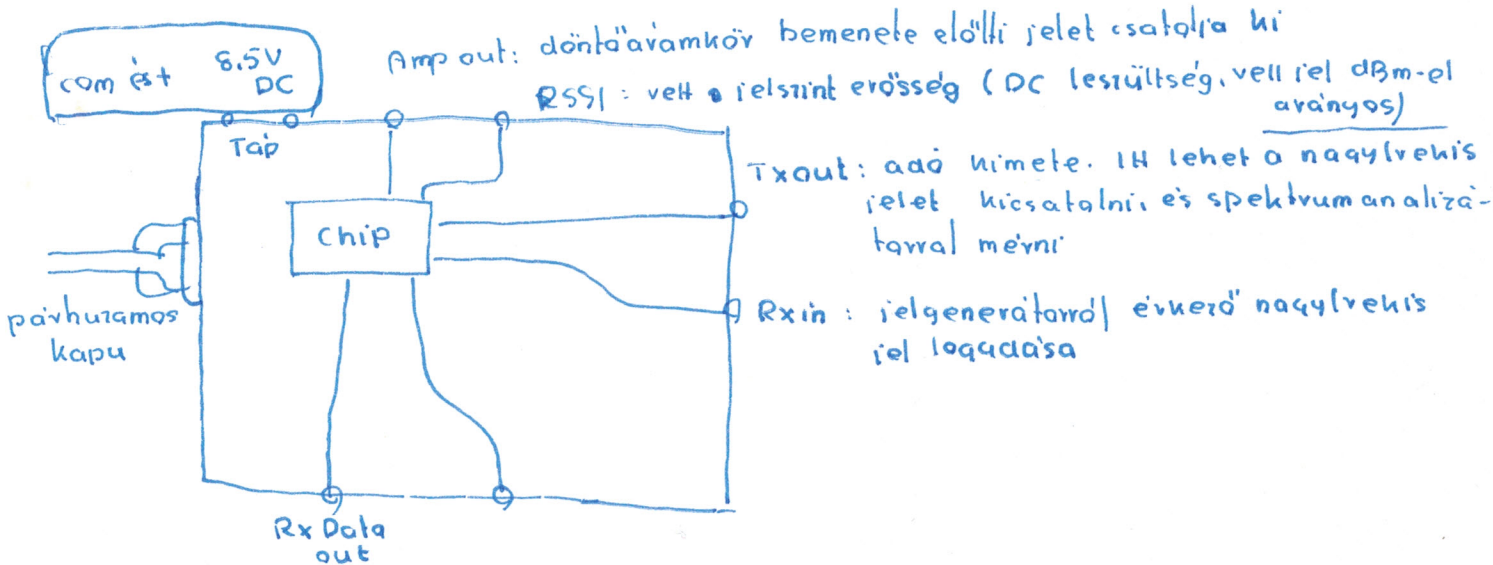
- $\rightarrow$ PRESET gomb lenyomása
- $\rightarrow$ AM és FM jelek beállítása

LFout gomb, engedélyezés, amplitúdó beállítás erre triggerelünk

c) AM jel spektrumának vizsgálata

Fejlesztői kártya

Amp out: döntőáramkör bemenete előtti jelet csatolja ki
 RSSI: vett jeletint erősség (DC feszültség, kell jel dBm-el arányos)

Txout: adó kimenet. Itt lehet a nagyfrekv. jelet kicsatolni és spektrumanalízissal mérni
 Rxin: jelgenerátorral ékező nagyfrekv. jel loquása

- $\rightarrow$ döntőáramkör kimenetén lévő jelet csatolja ki
- $\rightarrow$ lényegében a visszaállított hullámforma

PC vezetői felület

-> TRF 6900 segédprogram

// labov2 mappa //

help alakba 2 klikk: grafikus felület // funkcionális blokk

↳ adó oldal: Power Amp, PLL, VCO

↳ vevő oldal: PLL, VCO + többi blokk kivéve powerAmp

Fehete blokkok inaktívak

-> funkciók:

↳ Desire (req: generálandó frekvencia beállítás)

↳ Send word (F12): kód küldés

↳ a program állítja elő a bemeneti adatok alapján

↳ PLL modulation options (grafikus felületen található)

- adó oldalhoz tartozó modulációs paraméterek

DV regiszterben a löket beállítása

A löket a Delta Fout lele

2) AM jel spektrumának vizsgálata spektrumanalízátorral

-> különböző ~~jelek~~ szűrőparaméterek és span mellett vizsgáltuk az AM modulált jelet

-> span: span gomb

-> szűrők: BW/AVG, majd soltkeyekkel kiválasztottuk a megfelelő szűrőt

-> peak search: csúskeresés

3) FSK adóegység vizsgálata

-> javasolt beállítások

↳ 8,5V Dc táp (csak ⊕ és com kell)

↳ Desired freq = 915,199921 MHz

↳ span: 200 kHz

↳ RBW: 1 kHz

↳ VBW: 30 Hz

-> board kimenetét csatlakoztattuk a spektrumanalízátorhoz, a megfelelő kódszót elküldtük

↳ Tapasztalat: az oszcillátor hibája miatt nem a beállított frekvenciát mérjük pontatlansága

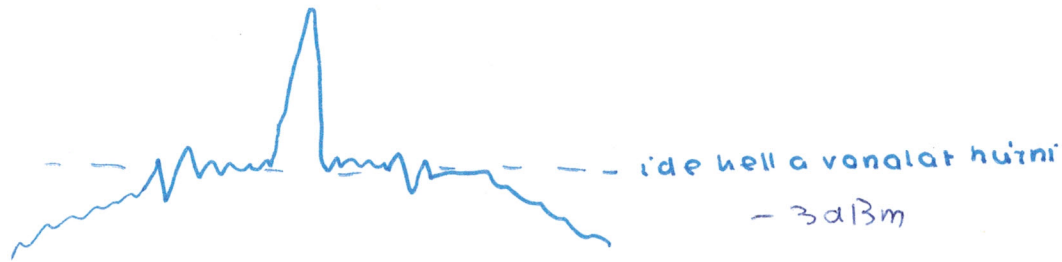
↳ a vezetői programban kompenzáltuk az ~~erre~~ hibát stényleges - f beállított értékekkel

↳ a mért érték 0,1 ... 0,2 dBm-el zérus alatt volt a teljesítményre (peak search)

4) Spektrum alapján

beállítjuk meg a PLL zait hirtű sávzélesseget

- > Display gomb, display line softkey
- > jelalakhoz viszonyítva kell megadni

gomb

- > Navkey ~~menü~~ -> delta navkey: ~~sz~~ frekvenciákhoz kiválasztani tudunk állítani

5) Adóegység vizsgálata nagyfokú FSK esetén

-> PLL/Modulation options

DVC=1, a többitérus $\Rightarrow$ 50 kHz frekvenciakövet

-> send words-at uyanugy el kell küldeni

Tapasztalat: két csúcsot látunk,

az f_0 és f_1 frekvencián.

a csúcsok közötti távolság $2 \cdot 50 = 100$ kHz

FSK esetén a sávzélesség:

-> Carson összefüggés: $B = 2 \cdot (f_D + B_m) \approx 100$ kHz

f_D : frekvenciakövet, 50 kHz

B_m : moduláló jel sávzélessége (10 kHz)

-> a spektrumban a két csúcs távolsága

6) FSK vevőegység vizsgálata

-> blokkdiagram:

- ↳ PA lekete
- ↳ LNA élénkpiros
- ↳ többi az legyen zöld

-> RF jelgenerátor a board Rxin bemenetére kapcsoljuk

↳ 915,2 MHz

↳ -50 dBm teljesítmény

↳ belső FSK moduláció / belső FM négyesűggyel moduláló jellel

↳ moduláló frekvencia 10 kHz

↳ $f_D = 50$ kHz

Felső kéverés: $915,2 + 10,7 = 925,9$ MHz

↳ RF: 10,7 MHz

vevő bemeneten a jel: $-50 - 30 = -80$ dBm

vagy Txdata on all

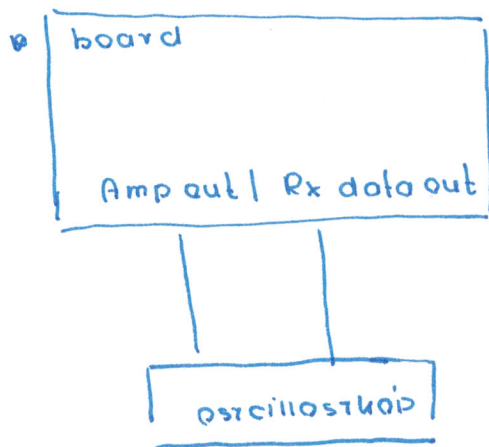
WireTrace -> MaxHold

FSK test mérése a

Guiban

7) Döntő áramkör

bemeneti (Amp-out) és
kimeneti (Rx data out) jelének vizsgálata

8) RSSI mérés

-> FSU 011

-> -40 dB_m és -70 dB_m értékekhez tartozó kimenet

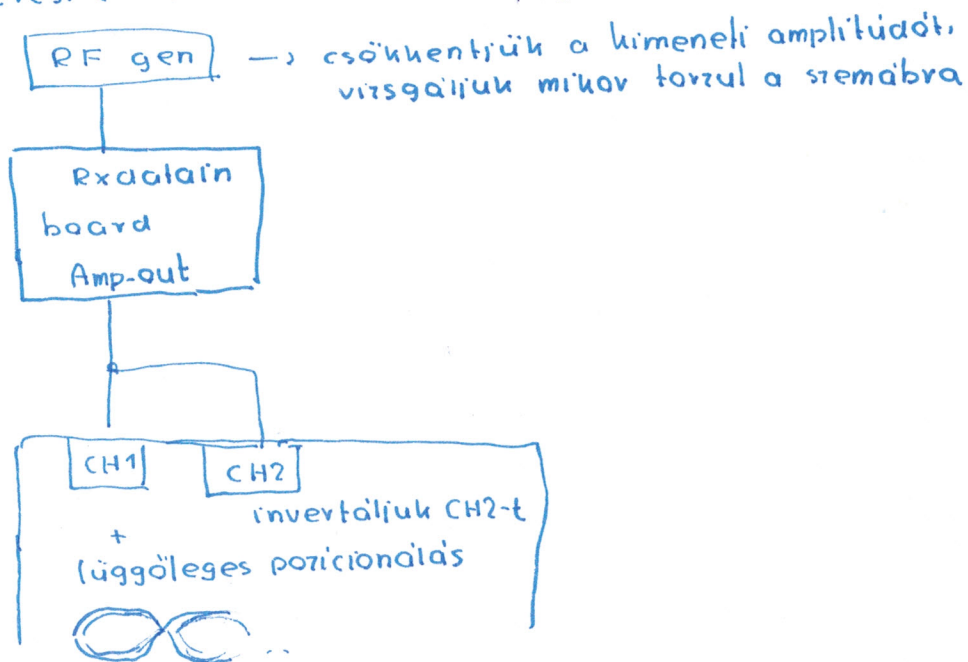
↓   ↓
1,446V   0,914V

$$\text{mérés} = \frac{1,446 - 0,917}{30} = 17,7 \frac{\text{mV}}{\text{dBm}}$$

9) Sémára jellegű hullámforma felvétel

-> milyen jelet adja ki?? Tippre FSU modulát jel kell!!
-> mérési elrendezés

Moduláció

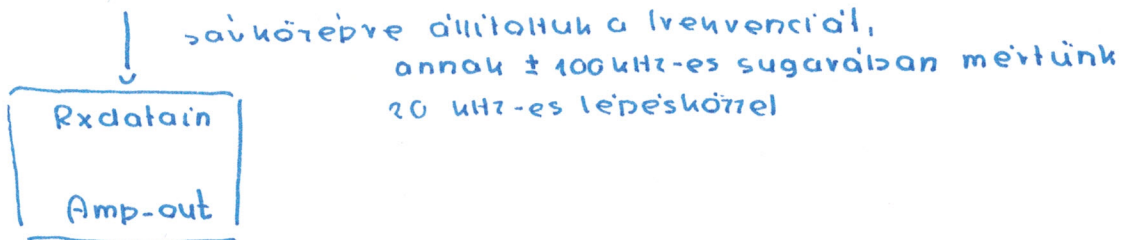

ehhez hasonló ábrát kell kapni

10) Frekvencia diszkriminátor
karakterisztikájának felvétele

// ~~erős és gyenge jel~~

RF: modulálatlan, -3 dBm jel

Ha ábrátoljuk azt kapjuk, hogy a beállított sávközön a karakterisztika lineáris

Mérési eredmények ábrázolása

→ "tizedesvessző" ⇒ tizedespont

→ insert → charts → scatter

↳ pont diagram

↳ NEM STABAD vonaldiagrammal összekötni

// Line ábrázolási mód

↳ szükség egyenes illesztendő

At last at least

11. mérés: Logikai vezérlők alkalmazástechnikája

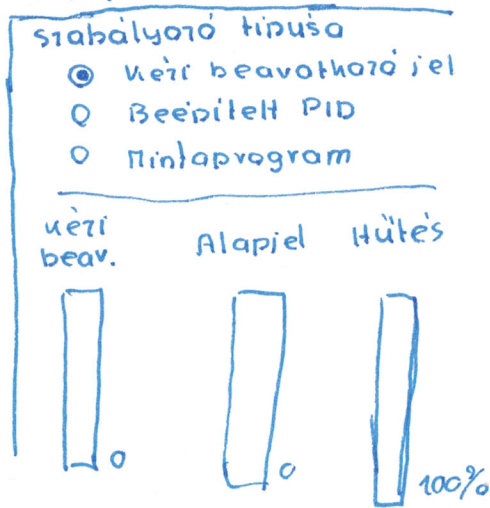
1) Mérés környezeti megismerése

2) Rendszerkomponensek egyedi és integrált alaptervezése,

termikus folyamat távműködtetése

a) Nulla lütes és 100% hűtés mellett mértük a kimeneti hőmérsékletet

-> TIA portálon kézi beavatkozást állítottunk be

b) "Hőmérséklet magas" esemény vizsgálata

-> kézi beavatkozást növeltük és hűtést csökkentettük egészen addig, amíg a tranzistor hőmérséklete 80°C lett

-> ehkor a

↳ lütes kikapcsolt

↳ kimeneti hőmérséklet elkezdett csökkenni

↳ nyugta pirosan világít,

amíg nem nyomjuk meg, addig nincs lütes

Nyugtázás után a folyamat ismét elindul

a stimuláció alapján a túlmelegedés vezérlése megkezdőd

c) "Mérésvezető" által megadott munkaponti adatok

-> $U = 16V$

-> Hűtés: 70% hűtési tényező

ha a hűtést csökkentjük, a hőmérséklet kis mértékben emelkedik

d) kivételes tartomány meghatározása

↳ lütes évték azon tartományát kell meghatározni, amelyre a lüteskapcsolás még nem kapcsol be

// 70%-os hűtés mellett

Összetettebb programozási feladatok

```
OUT0 := ("Process". U-MAN > 1.11);  
OUT1 := ("Process". U-MAN > 2.22);  
OUT2 := ("Process". U-MAN > 3.33);  
OUT3 := ("Process". U-MAN > 4.44);  
OUT4 := ("Process". U-MAN > 5.55);  
OUT5 := ("Process". U-MAN > 6.66);  
OUT6 := ("Process". U-MAN > 7.77);  
OUT7 := ("Process". U-MAN > 8.88);  
  
"Process". U := "Process". U-MAN;
```

Kombinációs logika:
a beavatkozással aványosan
1 - el több led világít

megjegyzés:

OUT0...7-ve egyidejűleg is
hívhatóakunk
az OUTPUT változóval

LED színtelős projekt

```
VAR TEMP // ne legyen Temp, ennek semmi értelme,  
    Led: BYTE;      // mert akkor mindig 0 lesz
```

```
END-VAR
```

```
IF Led = 0  
    Led = 1;
```

```
IF "Process". U-MAN > 10 THEN  
    Led := Led * 2;  
END-IF
```

```
IF Led = 0 THEN  
    Led = 1;  
END-IF
```

```
"Process". U = "Process". U-MAN;  
"OUTPUT" := Led;
```

3) Termikus folyamat paramétereinek meghatározása

- > állandósult munkaponti értékek mellett elindítottuk az adatgyűjtést
- > a bemeneti (ütemi) feszültséget 2V-tal növeltük // 2V egységugrás //
- > ha beállt a folyamat (néhány perccel később) adatmentés vége

-> Feldolgozás Matlabban:

```
>> Ts = 1;  
>> data = csvread('PLCmeres.csv', 1, 1, 0);  
>> t = data(:, 1); % 1. oszlop  
>> y = data(:, 2); % 2. oszlop  
>> u = data(:, 3);  
%e többi oszlopot is kiragyújtjuk
```

```
>> plot(t, y);
```

```
>> title('Hőmérséklet ugrásválaszta');
```

```
>> % legend, grid on, label... %
```

-> Rendszer átviteli függvénye egytárolós tagot feltételezve

↳ τ és K meghatározása a mért adatokból

4) Egyszervű programozási feladat

beavatkozási és hőmérséklet kapcsolata (#Pov6-ban van T)

$$T = 5 \cdot (U - 1.6V) + 37.6^\circ C \Rightarrow U = 0.2 \cdot (T - 37.6^\circ C) + 1.6V$$

munkaponti adatok

~~#Pov6 = 50;~~

```
"Process". U_MAN := 0.2 * (#Pov6 - 37.6) + 1.6;
```

```
"Process". U := "Process". U-man;
```